

Bináris fa adatszerkezet gyakorlás

Dr. Szeghalmy Szilvia
Debreceni Egyetem, Informatikai Kar

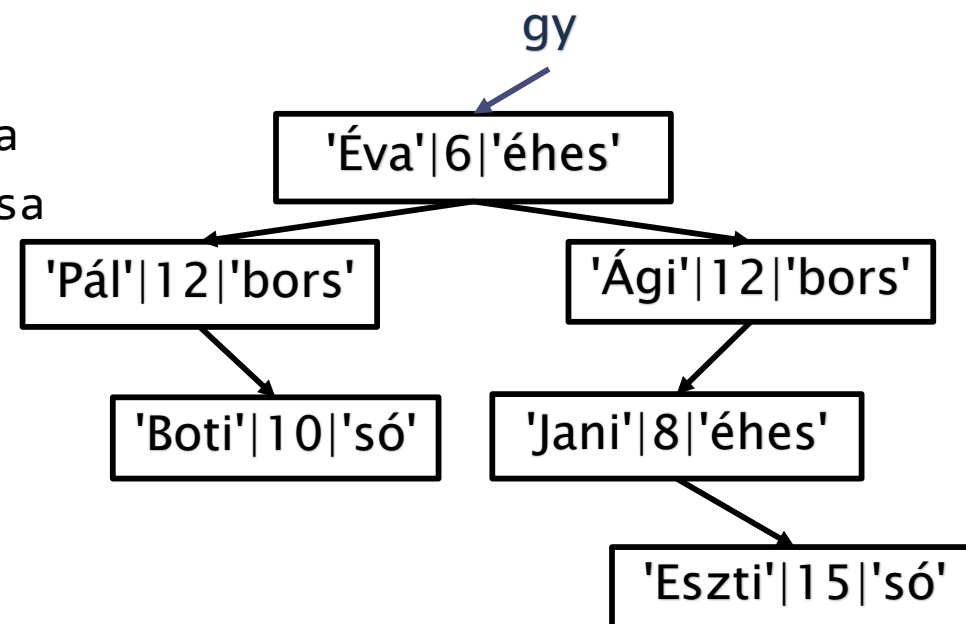
Binárisfa gyakorlás

- ▶ Egy gombóceví verseny résztvevőinek nevét (egyedi) és az általuk megevett gombócok számát és a csapatuk nevét egy bináris fában tároljuk.
- ▶ Írj függvényt, mely **megjeleníti**, hogy ki hány gombócot evett meg.

```
def eredmeny(gy):  gy a (rész)fa gyökere, Faelem típusú
    if not gy:      # üres fa esete
        return
    print(gy.nev, gy.gomboc) # a gyökér feldolgozása
    eredmeny(gy.bal) # a bal oldali részfa feldolgozása
    eredmeny(gy.jobb) # a jobb oldali részfa feldolgozása
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


Binárisfa gyakorlás

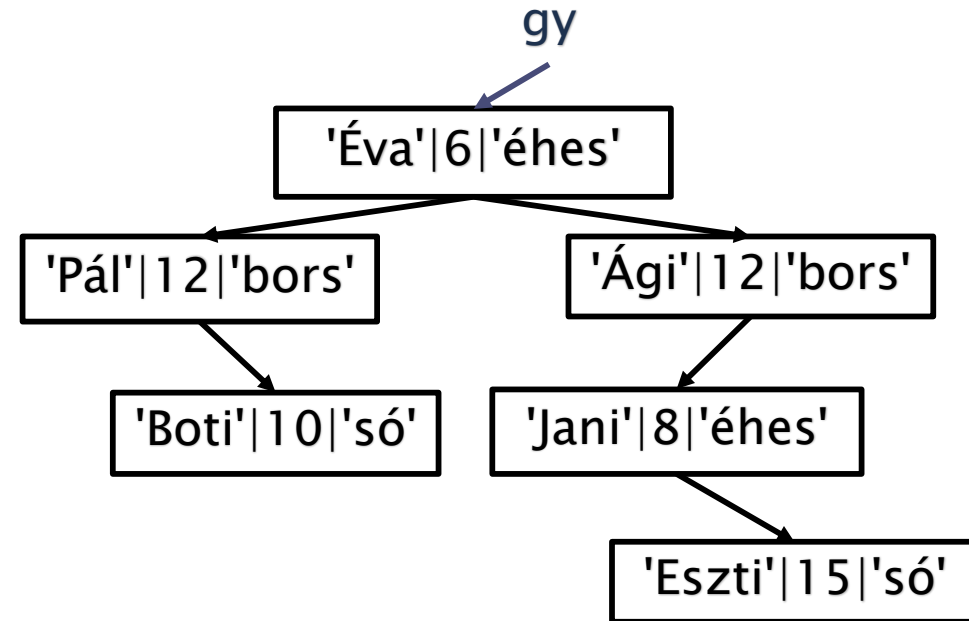
- ▶ A verseny közben folyamatosan frissíteni akarjuk az eredményeket:

írj egy függvényt, mely **megnöveli** eggyel a gombócok számát a paraméterben átadott nevű versenyzőnél.

```
def evett_egyet(gy, nev): # gy:Faelem, nev:str
    if not gy:           # üres fa esete
        return
    if gy.nev == nev:    # a gyökér feldolgozása
        gy.gomboc += 1
        # a név egyedi, megtaláltuk => kiléphetünk
        return
    evett_egyet(gy.bal, nev) # a bal oldali részfa,
    evett_egyet(gy.jobb, nev) # és a jobb oldali részfa
                              # feldolgozása
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


Binárisfa gyakorlás

- Ír függvényt, mely **megjeleníti** egy paraméterben adott csapat tagjainak eredményeit (név, gombokok száma).

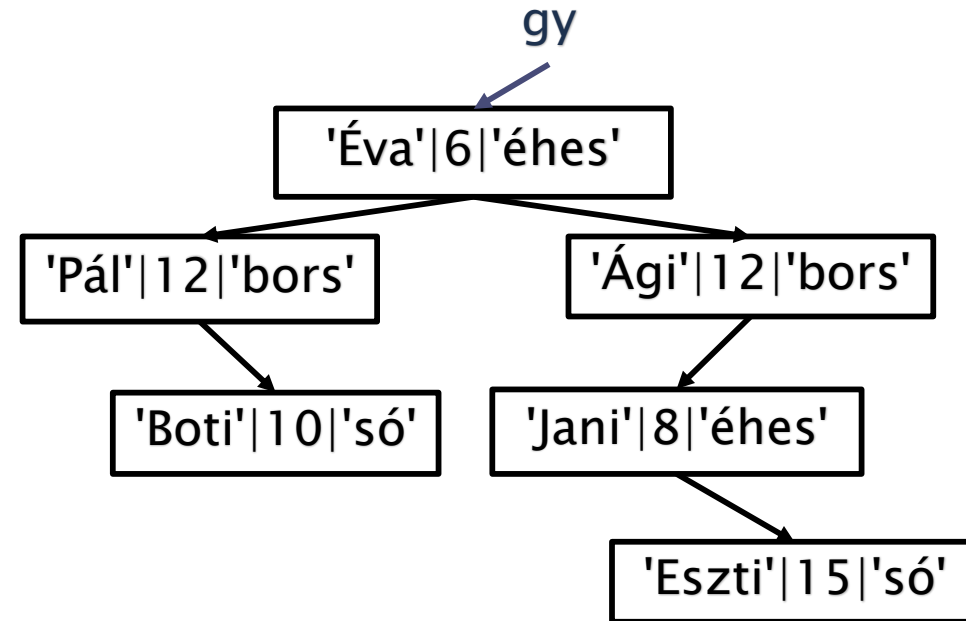
```
def csapattag_eredmeny(gy, csapat): # gy:Faelem, nev:str
    # üres (rész)fa esete
    if not gy:
        return
```

```
# a gyökér feldolgozása
if gy.csapat == csapat:
    print(gy.nev, gy.gomboc)
```

```
# a bal és jobb oldali részfák feldolgozása
csapattag_eredmeny(gy.bal, csapat)
csapattag_eredmeny(gy.jobb, csapat)
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


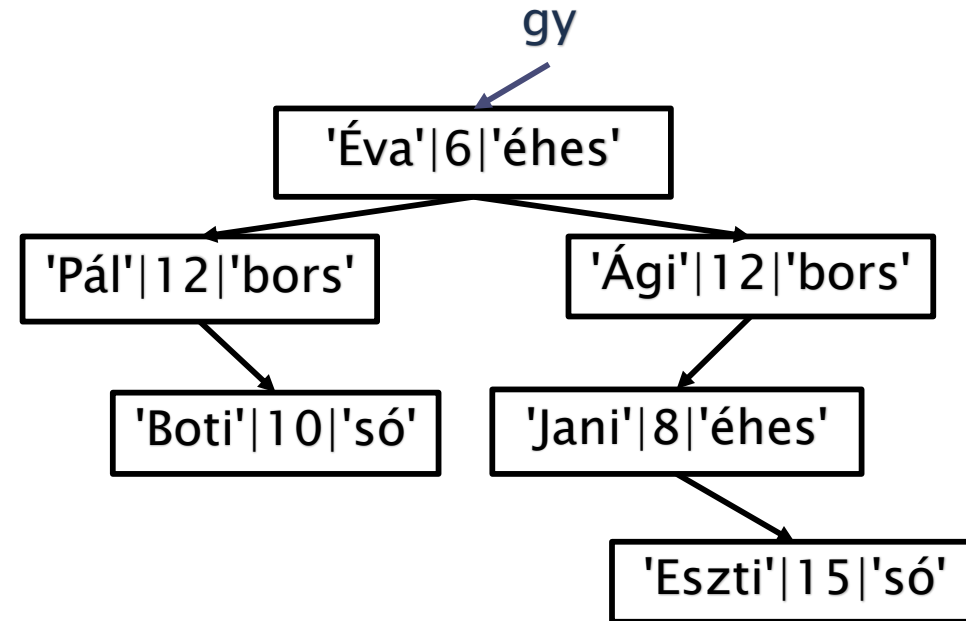
Binárisfa gyakorlás

- ▶ Az 'só' csapat minden tagja megevett újabb két gombócot. Frissítsd az eredményeiket.

```
def kettot_evett(gy): # gy:Faelem, nev:str
    if not gy:
        return
    if gy.csapat == 'só':
        gy.gomboc += 2
    kettot_evett(gy.bal)
    kettot_evett(gy.jobb)
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


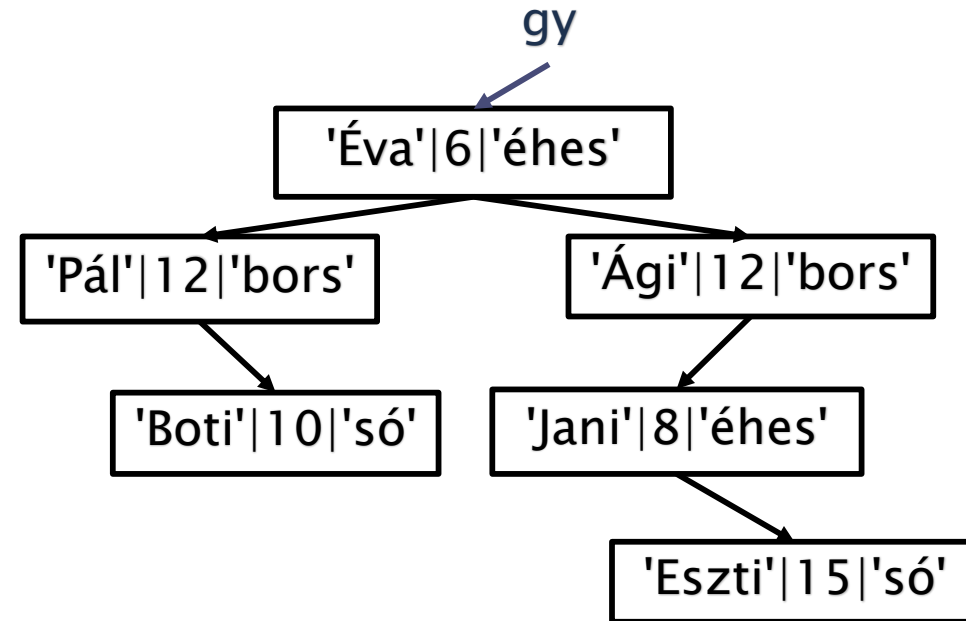
Binárisfa gyakorlás

- ▶ Az "éhes" csapat csúnyán lemaradt a versenyben, ezért megvesztegették Eszti-t, hogy igazoljon át hozzájuk.
- ▶ A vesztegetés sikerrel járt, írd függvényt, mely Eszti csapatát 'éhes'-re cseréli.

```
def atigazol(gy): # gy:Faelem, nev:str
    if not gy:
        return
    if gy.nev == 'Eszti':
        gy.csapat = 'éhes'
        # a név egyedi, megtaláltuk => kiléphetünk
        return
    atigazol(gy.bal)
    atigazol(gy.jobb)
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


Áttekintés

- ▶ Közös pontok az előző feladatokban
 - Az elemek bejárására építettünk
 - Nem volt visszatérési értéke a függvényeknek
- ▶ A megoldásaink sablonosak voltak:

`def fv(gyökér és esetleges egyéb paraméterek):`

- üres (rész)fa kezelése
- gyökérelem feldolgozása (a gyökeret mindig megkapunk paraméterben)
- a függvényt meghívjuk a gyökér bal oldali gyerekére
- a függvényt meghívjuk a gyökér jobb oldali gyerekére

Megj.: A különböző részek végrehajtását néha feltételhez kötjük

pl. ha egyetlen értéket kell módosítani és azt a részfa gyökerében megtaláltuk, akkor már nem szükséges meghívni a függvényt a bal és jobb oldali részfákra.

Binárisfa gyakorlás

- Ír függvényt, mely **visszaadja**, hogy hány gombócot ettek meg összesen a résztvevők.

```
def ossz_gomboc(gy):  gy a (rész)fa gyökere, Faelem típusú
    if not gy:        # üres fa esete
        return 0
```

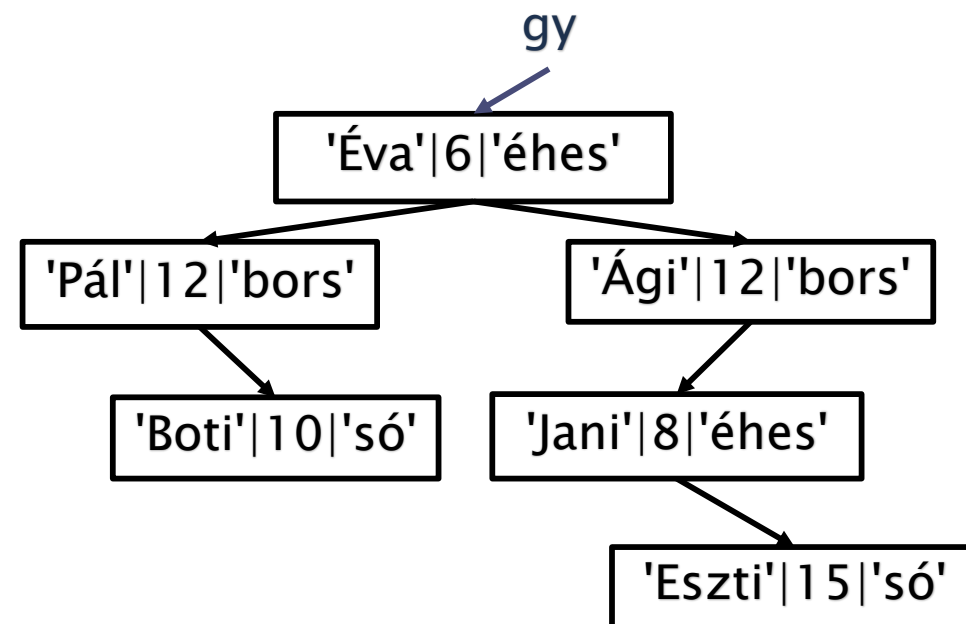
```
# a gyökében lévő versenyző ennyi gombócot evett
ossz_gy = gy.gomboc
```

```
# a bal és jobb oldali részfákra kapott érték
ossz_b = ossz_gomboc(gy.bal)
ossz_j = ossz_gomboc(gy.jobb)
```

```
return ossz_gy + ossz_b + ossz_j
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


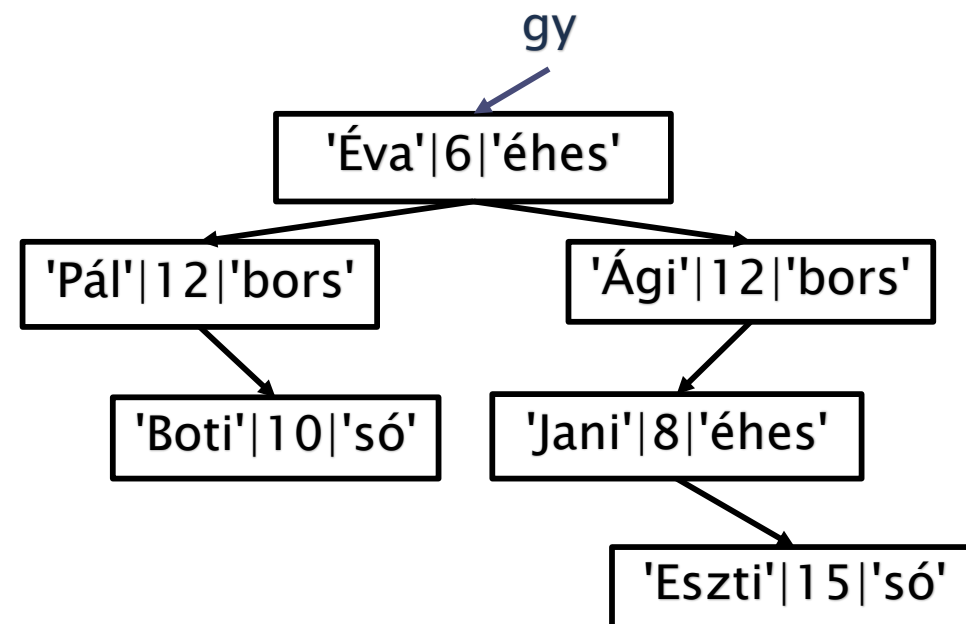
Binárisfa gyakorlás

- ▶ Ugyanaz rövidebben:

```
def ossz_gomboc(gy):  gy a (rész)fa gyökere, Faelem típusú
    if not gy:
        return 0
    return gy.gomboc + ossz_gomboc(gy.bal) + ossz_gomboc(gy.jobb)
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


Binárisfa gyakorlás

- ▶ Írj függvényt, mely **visszaadja**, hogy hány résztvevő van.
/a fában lévő elemek száma/

```
def resztvevok(gy):  gy a (rész)fa gyökere, Faelem típusú
    if not gy:        # üres fa esete
        return 0
```

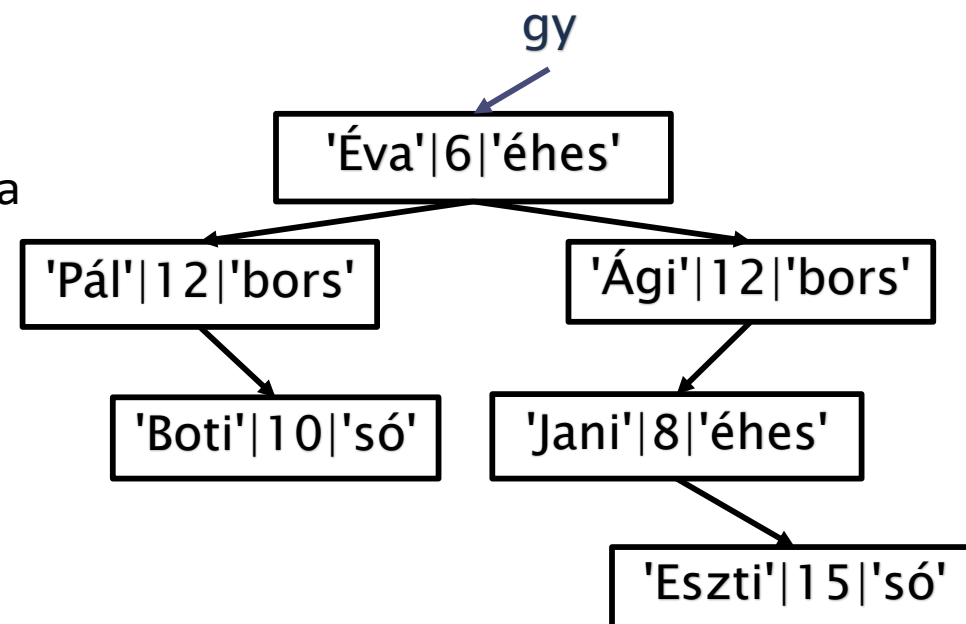
```
# a gyökér elem tartalmaz 1 résztvevőt
fo_gy = 1
```

```
# a bal és jobb oldali részfákban a résztvevők száma
fo_b = resztvevok(gy.bal)
fo_j = resztvevok(gy.jobb)
```

```
return fo_gy + fo_b + fo_j
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


Binárisfa gyakorlás

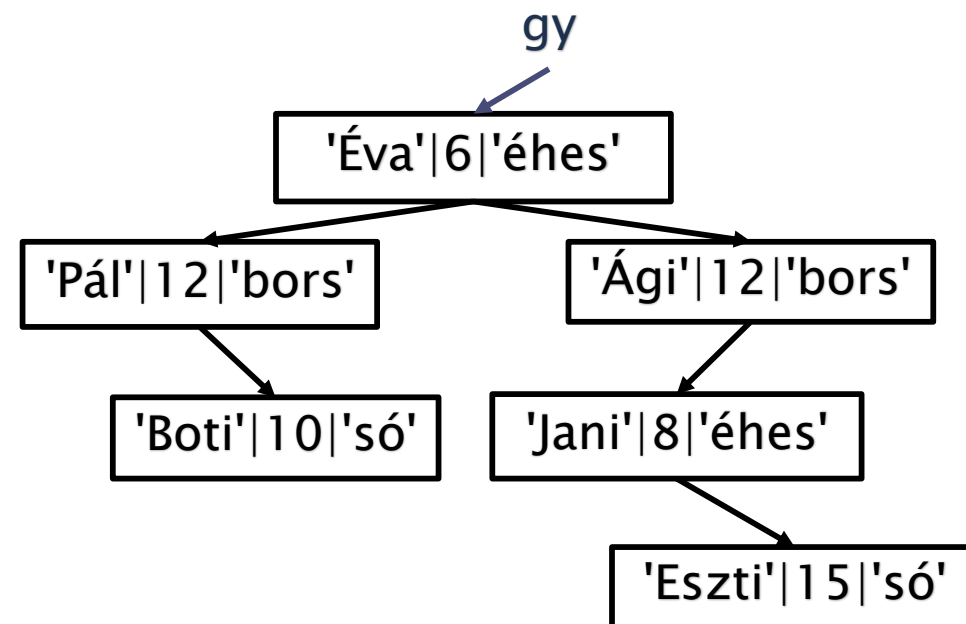
- ▶ Ugyanaz rövidebben:

```
def resztvevok(gy):  gy a (rész)fa gyökere, Faelem típusú
    if not gy:      # üres fa esete
        return 0

    return 1 + resztvevok(gy.bal)+resztvevok(gy.jobb)
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


Binárisfa gyakorlás

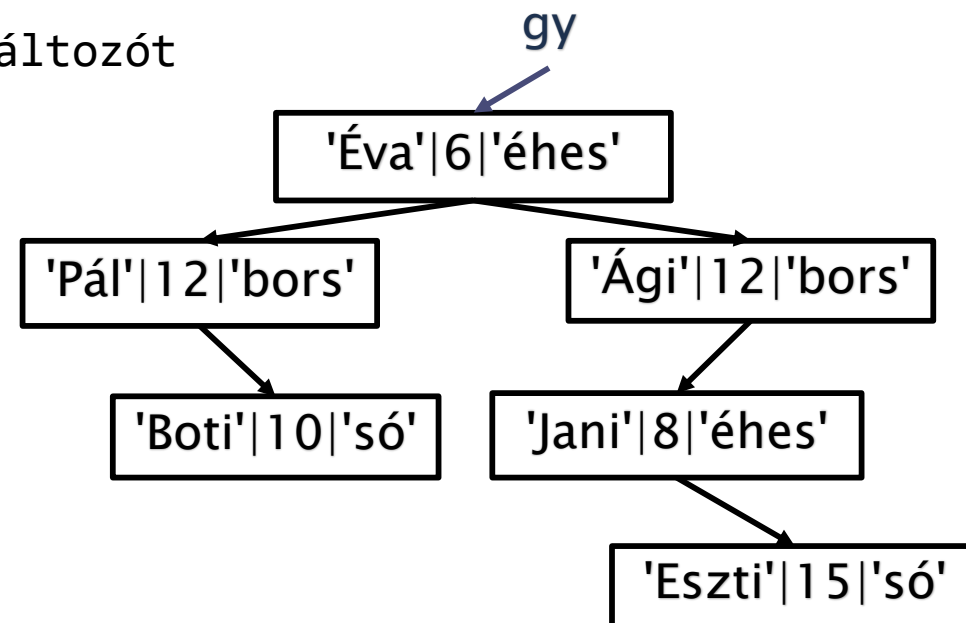
- Ír függvényt, mely **visszaadja**, hogy hány gombócot evett meg összesen a *csapat* paraméterben átadott nevű csapat.

```
def csapat_eredmeny(gy, csapat): # gy: Faelem típusú
    if not gy: # üres fa esete
        return 0
    # tegyük fel, hogy a gyökérben nem az a csapat van
    ossz_gy = 0
    # ha mégis a megfelelő csapat tagja, módosítjuk a változót
    if gy.csapat == csapat:
        ossz_gy = gy.gomboc
    # a bal és jobb oldali részfákra az eredmény
    ossz_b = csapat_eredmeny(gy.bal, csapat)
    ossz_j = csapat_eredmeny(gy.jobb, csapat)

    return ossz_gy + ossz_b + ossz_j
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


Binárisfa gyakorlás

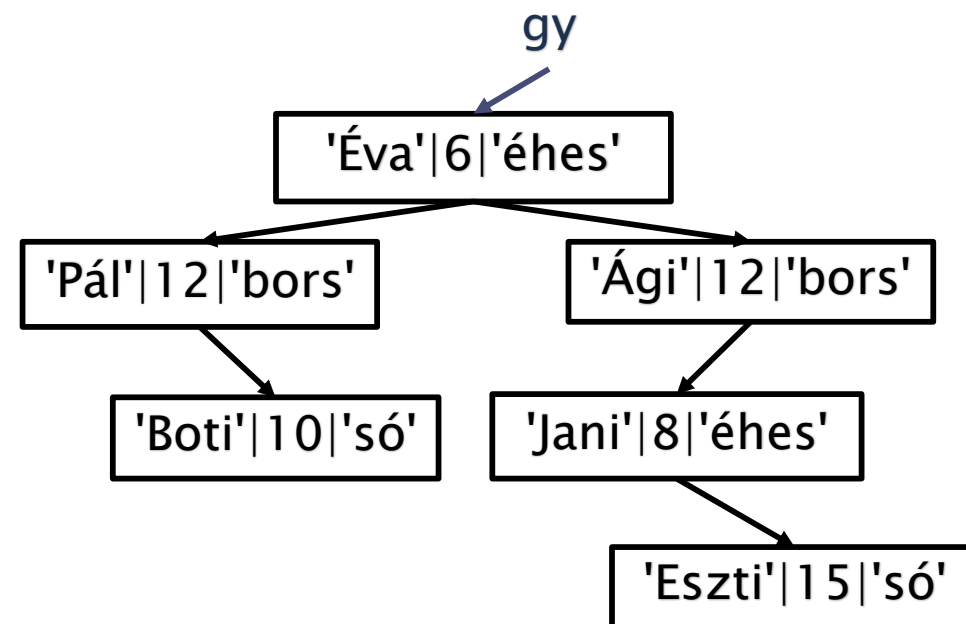
- ▶ Ugyanaz rövidebben

```
def csapat_eredmeny(gy, csapat): # gy: Faelem típusú
    if not gy: # üres fa esete
        return 0

    return csapat_eredmeny(gy.bal, csapat) +
           csapat_eredmeny(gy.jobb, csapat) +
           (gy.gomboc if gy.csapat == csapat else 0)
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


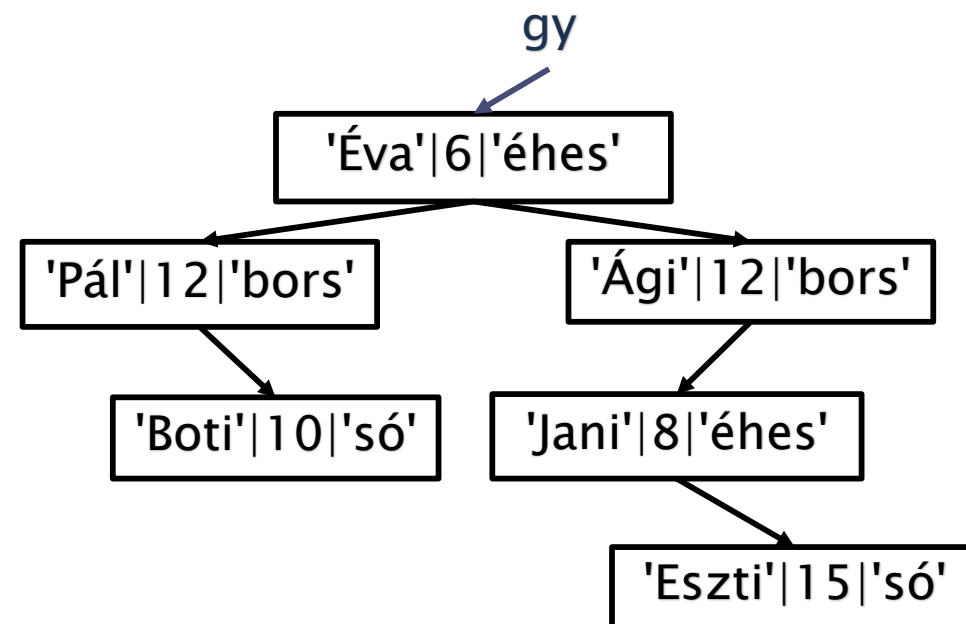
Binárisfa gyakorlás

- ▶ Írj függvényt mely visszaadja, hogy Eszti hány gombócot evett meg.
- ▶ Ha Eszti nincs a fában, akkor -1 értéket adj vissza.

```
def megevett(gy): # gy: Faelem típusú
    if not gy:    # üres fa esete
        return -1
    # megtaláltuk
    if gy.nev == 'Eszti':
        return gy.gomboc
    # keresés a bal oldali részfában
    ertek = megevett(gy.bal)
    if ertek == -1: # Eszti nem volt a baloldali fában
        ertek = megevett(gy.jobb) # keressük a jobbon
    return ertek
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


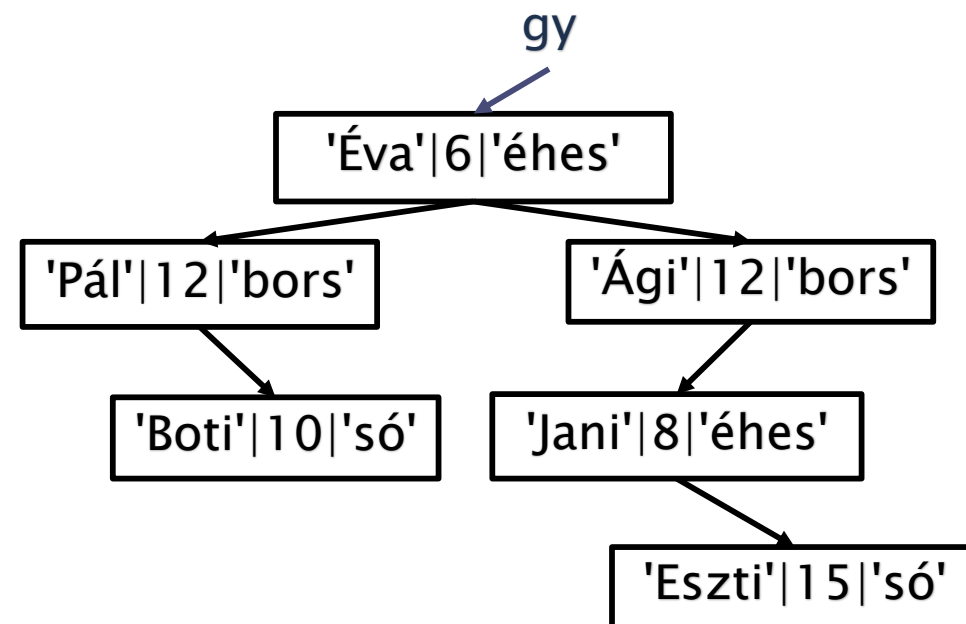
Binárisfa gyakorlás

- ▶ Írj függvényt mely visszaadja, hogy hányan ettek 10-nél több gombócot.

```
def sokat_evett(gy): # gy: Faelem típusú
    if not gy:      # üres fa esete
        return 0
    # vagy 0 vagy 1 lehet az éppen vizsgált csúcsban
    fo_gy = 0
    if gy.gomboc > 10:
        fo_gy = 1
    # a bal és jobb oldali részfákra az eredmény
    fo_b = sokat_evett(gy.bal)
    fo_j = sokat_evett(gy.jobb)
    return fo + fo_b + fo_j
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


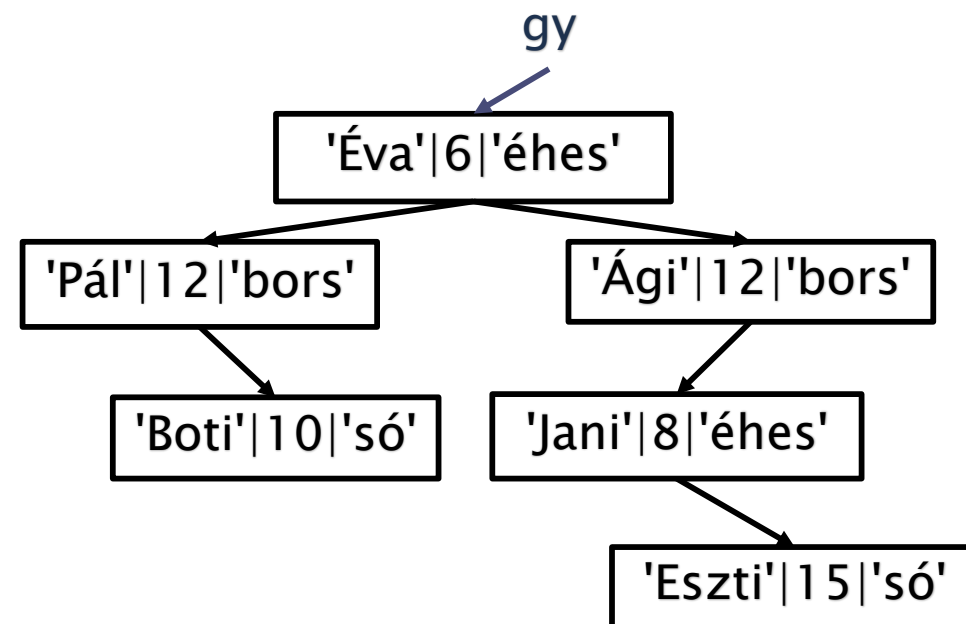
Binárisfa gyakorlás

- ▶ Ugyanaz tömörebben

```
def sokat_evett(gy): # gy: Faelem típusú
    if not gy:      # üres fa esete
        return 0
    return (1 if gy.gomboc>10 else 0) +
           sokat_evett(gy.bal) + sokat_evett(gy.jobb)
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


Binárisfa gyakorlás

- ▶ Írj függvényt mely visszaadja, leggyengébb versenyző teljesítményét.
- ▶ Üres fa esetén 100-as értéket adj vissza.
(Mivel összesen 100 gombócot főztünk a versenyre, ezért biztos, hogy ennél kevesebb lesz a minimum.)

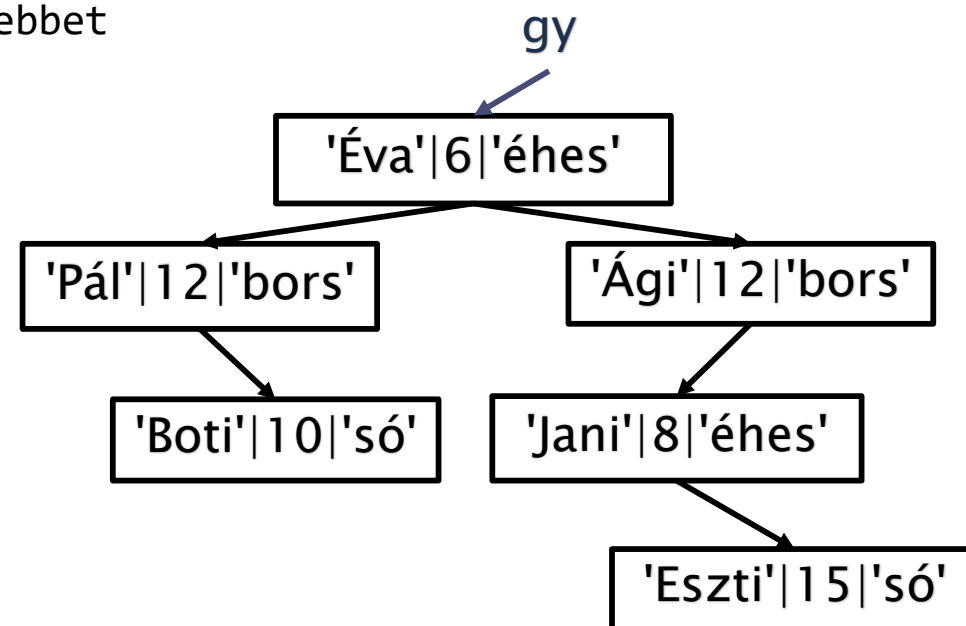
```
def legkevesebb(gy): # gy: Faelem típusú
    if not gy:      # üres fa esete
        return 100

    min = gy.gomboc # tf. a gyökérben lévő ette a legkevesebbet
    minb = legkevesebb(gy.bal)
    minj = legkevesebb(gy.jobb)

    # ha mégsem, akkor módosítjuk a min-t
    if minb < min:
        min = minb
    if minj < min:
        min = minj
    return min
```

```
# LÉTREHOZÁS:
class Faelem:
    def __init__(self, n, c):
        self.nev = n
        self.gomboc = 0
        self.csapat = c
        self.bal = None
        self.jobb = None

gy = None
```


Áttekintés

- ▶ Közös pontok az előző feladatokban
 - Az elemek bejárására építettünk
 - Volt visszatérési értéke a függvényeknek
 - A rekurzív hívásnál MINDIG felhasználtuk a kapott visszatérési értéket
- ▶ A megoldásaink "sablonja"

`def fv(gyökér és esetleges egyéb paraméterek):`

- üres (rész)fa esetén visszaadjuk a megfelelő értéket
- meghatározzuk a gyökérre vonatkozó értéket (mentjük az értéket)
- a függvényt meghívjuk a gyökér bal oldali gyerekére (mentjük az értéket)
- a függvényt meghívjuk a gyökér jobb oldali gyerekére (mentjük az értéket)
- a három értéket felhasználva meghatározzuk és visszaadjuk az eredményt

Megjegyzések

- ▶ Az értékek változóba mentése helyett gyakran egy kifejezésben összesíthetjük a gyökérre, bal- és jobb oldali részfára vonatkozó eredményt, így tömörebb a kód.
- ▶ Az "összesítés" alatt az érték felhasználását értjük, ami teljesen problémafüggő: lehet, hogy összegezzük, szorozzuk, a legnagyobb, legkisebbet vesszük a három közül, stb.
- ▶ A bal és jobb oldali eredmények lekérdezését is feltételhez köthetjük.
Lásd: keresés
pl.: ha már megtaláltunk az értéket, a gyökérnél, akkor egyik részfában sem keresünk tovább
ha megtaláltuk az elemet a bal oldali részfában, akkor nem keresünk a jobb oldalon

Természetesen vannak ennél jóval összetettebb problémák is, melyeket nem lehet ilyen sablonosan megoldani.